

BESZÁMOLÓ

a Szerzői Jogi Szakértő Testület 2005. évi működéséről

I. A Szerzői Jogi Szakértő Testület szervezeti és működési rendje

1. A Szerzői Jogi Szakértő Testületet (a továbbiakban: a Testület) az 1999. szeptember 1.-ig hatályban volt régi szerzői jogi törvény (az 1969. évi III. törvény) hozta létre. Feladatait, szervezeti és működési rendjét az említett napon hatályba lépett új szerzői jogi törvény (az 1999. évi LXXVI. törvény; a továbbiakban: az Szjt.) részben újraszabályozta (ld. az Szjt. 101.-105. §-át).

2. Az Szjt 101. §-ának (1) bekezdése szerint a Testület a Magyar Szabadalmi Hivatal (MSZH) mellett működik. A testület tagjait az igazságügy-miniszter a nemzeti kulturális örökség miniszterével egyetértésben ötéves időtartamra nevezi ki. A legfeljebb kétszáz fős Testületnek, illetve a Testület tizenöt tagú elnökségének és elnökének a kinevezésére vonatkozóan a Testület szervezetéről és működéséről szóló 156/1999. (XI. 3.) Korm. rendelet (a továbbiakban: a Korm. r.) 2. és 3. §-a tartalmaz további rendelkezéseket.

3. E rendelkezésekkel összhangban, került sor 2000. május 11.-én a Testület, a 15 tagú elnökség és az elnök kinevezésére. Így e kinevezések hatálya az Szjt. 101. §-ának (1) bekezdése szerinti öt év elteltével, 2005. május 11.-én járt le. 2005. június 12.-én nevezte ki dr. Petrét József miniszter úr az új összetételű Testületet, annak elnökségét és elnökét. Mind a 200 tagú Testület, mind a 15 tagú elnökség mintegy egyharmadában újult meg az előző ötéves időszakhoz képest. Az igazságügy-miniszter úr ismét alulírott id. dr. Ficsor Mihályt nevezte ki a Testület elnökének.

4. 2005-ben sor került a Szerzői Jogi Szakértő Testület szervezetéről és működéséről szóló 156/1999. (XI. 3.) Korm. rendelet módosítására is. A részben eljárási kérdések, részben pedig a díjfizetéssel kapcsolatos elszámolási és közteherviselési problémák rendezését célzó módosítási javaslatokat 2005. szeptember 28.-án fogadta el a kormány (a módosítást a 204/2005. (IX. 28.) Korm. rendelet foglalta magában).

5. A Testület elnöksége 2005. november 24.-i ülésén hozta összhangba Ügyrendjét a fentebb említett rendeletmódosítással és az MSZH megváltozott pénzügyi helyzetéből fakadó követelményekkel. A módosított Ügyrendet az *1. számú melléklet* tartalmazza.

II. Elnökségi ülések

6. 2005 folyamán a Testület a fentiekben említett rendelkezéseknek megfelelően és személyi összetételben működött. Az elnökség, amelynek ülését a Korm. r. és az Ügyrend szerint évenként legalább egy alkalommal kell összehívni, négy alkalommal tartott ülést (január 19.-én, április 25.-én, szeptember 7.-én és november 24.-én). Ezeknek az elnökségi üléseknek a jegyzőkönyveit a *2. számú melléklet* tartalmazza.

III. Megkeresések, illetve megbízások és az azok alapján

született szakértői vélemények

7. Az Szjt. 101. §-ának (1) és (3) bekezdése, illetve a Korm. r. 1. §-a alapján, a Testület szerzői jogi jogvitás ügyekben felmerülő szakkérdésekben a bíróságok és más hatóságok megkeresésére, illetve a felhasználói jog gyakorlásával kapcsolatos kérdésekben peren kívüli megbízás alapján járt el.

8. 2005-ben 33 szakértői megkeresés érkezett a Testülethez, ami csökkenést mutat a 2004. évi ügyszámhoz képest (42). A megkeresések számának csökkenését ellensúlyozta, hogy az ügyek jelentős része jóval bonyolultabb és összetettebb volt, mint a korábbi években. A 2005-re áthúzódó, 2004-ben érkezett megkeresések és megbízások, illetve a 2003-2004 folyamán megkezdett ügyek pótmegkereséseire 2005-ben adott szakvélemények száma ugyanakkor 7-7 volt. 2005-ben a Testület által elutasított vagy áttett, illetve a megkereső által visszavont ügyek száma 4 volt.

9. A szakértői véleményt kérő megkeresők és megbízók körét elemezve megállapítható, hogy a legtöbb megkeresés továbbra is bíróságoktól érkezett. A megkeresők szerinti ügymegoszlás adatai nagyságrendileg megegyeznek a tavalyi összesítésben foglaltakkal.

<i>Megkeresők, megbízók</i>	<i>Ügyek száma</i>
Bíróságok	12
Rendőrhatóságok	9
Egyéb állami szervek	2
Szakmai szervezetek	1
Magánszemélyek, magánszervezetek, ügyvédi irodák:	9
Megkeresések és megbízások összesen:	33

10. A 2005-ben érkezett megkeresések és megbízások a szerzői jog és kapcsolódó jogok igen széles spektrumát fogták át. Az „egyéb” kategóriában a konkrét műfaji besorolásba nem illeszthető, illetve komplex – egyszerre több szakterületet, műfajt átfogó – ügyeket tüntetjük fel.

<i>Szakterület</i>	<i>Ügyek száma</i>
Grafika	6
Szoftver	4
Szakirodalmi művek, tanulmányok	3
Könyvkiadás	2

Képzőművészet	2
Iparművészet	1
Gyűjteményes művek	1
Műszaki tervek	1
Reklámok	1
Fotóművészet	1
Hangfelvételek	1
Filmművészet	1
Egyéb:	9
Összesen:	33

11. A megkeresések és megbízások teljes listáját az 3. számú melléklet tartalmazza.

IV. A bíróságok érdemi határozatainak megküldése a Testületnek

12. A Testület elnöke 2005. november 15-én kelt levelében kérést intézett a Legfelsőbb Bíróság és az Országos Igazságszolgáltatási Tanács (OIT) elnökéhez, jelezve, hogy az Szjt. 101. §-ának (4) bekezdésében meghatározott kötelezettségüknek a bíróságok nem minden esetben tesznek eleget, és nem értesítik a testületet az olyan ügyekben hozott érdemi határozatokról, amelyekben korábban a testület szakvéleményét kérték.

13. Az OIT Hivatala tájékoztatta a bíróságokat a kérésről, amelyek közül néhány azonban a jogszabály "nem világos" fogalmazására és a rendelkezésnek a Pp.-be, Be.-be ütközésére hívta fel a figyelmet. Az OIT Hivatala az IM álláspontját kérte a jelzett problémák tekintetében.

14. Az IM válaszában kifejtette, hogy nem lát ütközést az Szjt. és a Pp. között, mivel az Szjt. a Testület információs célú tájékoztatásáról, a Pp. pedig azokkal a személyekkel való közlésről szól, akikre vonatkozóan a határozat rendelkezést tartalmaz. Ezekhez különböző, egymással nem ütköző, hanem kiegészítő joghatások járulnak. Előfordulhat olyan eset, amikor a Testülettel közölni kell a határozatot, és olyan is, amikor tájékoztatni kell a határozatról. Azt, hogy mikor mely szabályt kell alkalmazni, a határozat tartalma alapján kell eldönteni.

15. Az IM álláspontja a Be.-vel kapcsolatban is hasonló volt azzal, hogy az kifejezetten megengedi, hogy külön jogszabály meghatározza azt a kört, amelynek a közlés útján tájékoztatott személyeken kívül a határozatot meg kell küldeni. Nem kétséges, hogy az Szjt. 101. §-ának (4) bekezdése ilyen külön jogszabálynak minősül és az itt meghatározott értesítést a megküldés egy típusának kell tekinteni.

V. Jelentősebb ügyek

16. A 4. számú mellékletben öt olyan szakértői véleményt reprodukáltunk, amelyek az érintett jogi kérdések tekintetében vagy egyébként jelentősek voltak, s amelyek alkalmasaknak látszanak a Testület elé kerülő ügyek jellegének a bemutatására.

17. Az SZJSZT 06/05. számú ügy jó példája a Testület elé kerülő ügyek növekvő komplexitásának. A Rendőrség megkeresésére arra kellett válaszolnia a Testületnek, hogy a Manager Magazin és/vagy a Magyar Hírlappal korábban munkaviszonyban álló gazdasági újságíró megsértette-e a Ringier Kiadó szerzői vagy kapcsolódó jogait az által, hogy a korábban a Ringier Kiadó tulajdonában álló Magyar Hírlap „100 leggazdagabb magyar” c. kiadványához hasonló kiadványt adott ki.

18. Az ügyben nemcsak azt kellett vizsgálni, hogy engedély nélküli többszörözés vagy átdolgozás történt-e, de azt is, hogy nem sérültek-e adatbázis-előállítói (kapcsolódó) jogok. Továbbá, abban is állást kellett foglalni, hogy a munkaviszonyban alkotó szerző esetében egymagában az, hogy a műveket, illetve azok tervezeteit elektronikus formában a munkáltatója szerverén tárolja, a mű átadásának számít-e a Szt. 30.§-ában foglaltak szerint, s így a vagyoni jogok ezzel átszállnak-e a munkáltatóra.

19. Az SZJSZT 11/05. számú ügyben arról kellett véleményt mondania a Testületnek, hogy a Foglalkoztatáspolitikai és Munkaügyi Minisztérium Humánerőforrás-fejlesztési Operatív Program Irányító Hatósága (HEFOP IH) részére egy tanácsadó cég által készített információ-stratégiai tanulmány szerzői jogi védelem alatt álló műnek minősül-e. Továbbá, arra is választ kellett adni, hogy milyen terjedelmű felhasználói jogok illetik meg a HEFOP IH-t; különösen, hogy az eredeti tanulmány változatlanul hagyásával, de ahhoz kapcsolódóan, az eredeti tanulmány jogtulajdonosának a hozzájárulása nélkül, harmadik féllel együttműködve új, aktuális terveket dolgoztathat-e ki.

20. Az SZJSZT 13/05. számú ügyben a jogsértő módon többszörözött műpéldányok „másodkezű” terjesztésével kapcsolatos felelősségi kérdésekkel kellett foglalkoznia a Testületnek.

21. Az SZJSZT 20/05. számú ügyben a Vodafone és a T-Mobile távközlési társaságok reklámfilmjeit kellett összehasonlítani a Testületnek, annak megállapítása végett, hogy milyen szerzői jogok megsértésével járt az, hogy az utóbbi társaság reklámfilmje, paródisztikus stílusban felhasználva az előbbi társaság reklámfilmjének számos elemét, mintegy kifigurázta azt.

22. Az SZJSZT 32/05. számú ügy tárgyát a televíziós csatornák szállodai szobákban a vendégek számára történő hozzáférhetővé tételével kapcsolatos szerzői és szomszédos jogi kérdések képezték.

Budapest, 2006. március 23.

id. Dr. Ficsor Mihály
a Testület elnöke

Mellékletek: 1) A Testület megújított Ügyrendje
2) A 2005-ben tartott elnökségi ülések jegyzőkönyvei

- 3) A megkeresések és megbízások listája
- 4) A beszámoló 12. pontjában említett jelentősebb ügyekben elfogadott szakvélemények

* * *

A Szerzői Jogi Szakértő Testület szervezetéről és működéséről szóló 156/1999. (XI. 3.) Korm. rendelet 5. §-ának (3) bekezdésében foglaltak alapján a Beszámolóval egyetértek.

Budapest, 2006. április 3.

Dr. Bendzsel Miklós
a Magyar Szabadalmi Hivatal
elnöke